

U SPOMEN DR. SC. ANTUNU GIRONU

Dvadesetoga siječnja 2004., nakon duge i teške bolesti, umro je u Rijeci povjesničar dr. sc. Antun Giron. Sahranjen je 23. siječnja 2004. godine u obiteljskoj grobnici na groblju Boninovo u Dubrovniku.

Rođen je 6. kolovoza 1936. godine u Dubrovniku. U rodnom mjestu završio je osnovnu školu i realnu gimnaziju. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je 1962. godine, povijest kao jednopredmetni studij. Doktorsku disertaciju pod naslovom "Zapadna Hrvatska (Istra, Kvarnersko primorje i Gorski kotar) u Drugom svjetskom ratu", obranio je 1998. godine na Filozofskom fakultetu u Zadru. Od prvoga zaposlenja do umirovljenja radio je raznovrsne poslove u kulturi, prosvjeti i znanstvenim istraživanjima povijesti pojedinih užih lokaliteta Rijeke, Istre, Hrvatskoga primorja i Gorskog kotara, u najvećem opsegu u razdoblju Drugog svjetskog rata. Godine 1964. zaposlio se je u Muzeju narodne revolucije u Rijeci (danas Muzej Grada Rijeke) i na radnom mjestu kustosa radio je sve do kraja 1976. godine. Tada se zapošljava u Centru za historiju u Rijeci radeći na raznim istraživačkim poslovima na radnom mjestu stručnog savjetnika, da bi početkom 1978. godine bio izabran za direktora Historijskog arhiva u Rijeci (danas Državni arhiv Rijeka). Nakon isteka mandata direktora u navedenom Arhivu zaposlio se 1981. g. u Zavodu za povijesne i društvene znanosti JAZU (danas HAZU), gdje je radio sve do svojega umirovljenja 2001. godine. Tu je radio na poslovima asistenta i od 1998. godine, znanstvenog asistenta. U svom radnom vijeku A. Giron ostavio je vidne tragove u muzejskoj i arhivističkoj djelatnosti, kao predavač povijesti na višoj Pedagoškoj akademiji u Rijeci i napose na istraživanju povijesti Rijeke, Istre, Hrvatskoga primorja i Gorskog Kotara u Drugom svjetskom ratu. Ukupno je objavio deset knjiga i brošura i oko 240 drugih stručnih i znanstvenih članaka, a neke od njih u koautorstvu. Pisao je i objavljavao sve vrste tekstova (feljtone, recenzije, biografije, članke u enciklopedijama, saopćenja sa znanstvenih skupova, izvorno gradivo, znanstvene članke, brošure i monografije). Teme Gironovih radova su raznovrsni prilozi istraživanju antifašističke borbe na području Istre, Hrvatskoga primorja i Gorskog kotara, talijansko-hrvatski odnosi u Rijeci i Istri, njemačka okupacija navedenih područja u razdoblju od jeseni 1943. do proljeća 1945., te općenito problematika vezana uz napore Nezavisne Države Hrvatske da područje Rijeke i Istre inkorporira u svoj državni sustav nakon kapitulacije Italije. Većinu svojih radova objavio je u brojnim časopisima i zbornicima, a prije svega onim koji su tiskani na području zapadne Hrvatske. Gironovi najpoznatiji radovi, odnoseći se na arhivsku građu, stručne, pregledne i znanstvene članke, tiskani su u sljedećim časopisima i zbornicima: *Dometima*, *Historiji*, *Problemima Sjevernog Jadrana*, *Vjesniku Historijskog arhiva* u Rijeci i Pazinu, *Vjesniku Državnoga arhiva* u Rijeci, *Pazinskom memorijalu*, *Liburnijskim temama*, *Zborniku Kastavštine*, *Krčkom zborniku* i *Senjskom zborniku*. Među objavljenim monografijama posebnu pozornost zaslužuje sljedeće knjige: *Riječka bitka* (Rijeka 1985), *Zaobići Ingridstellung. Riječko područje u završnici Drugoga svjetskog rata* (u koautorstvu s Petrom Strčićem), Rijeka 1995. i *Poglavnikovom vojnom uredu. Treći Reich, NDH, Sušak-Rijeka i izvješće dr. Oskara Turine 1943.* (u koautorstvu s P. Strčićem), Rijeka 1999.

Sintezu svih svojih znanstvenoistraživačkih napora pretočio je u tekstu "Zapadna Hrvatska u Drugom svjetskom ratu" radeći na njegovom dotjerivanju i danima teške bolesti. Knjigu pod navedenim naslovom tiska poznati riječki izdavač "Adamić" d.d., ali njen autor A. Giron nije imao sreću, da ugleda ovu svoju knjigu. Dr. sc. Antun Giron je bio savjestan znanstvenik, pronicljiv istraživač složene povijesti zapadne Hrvatske u 20. stoljeću, s izrazitom sklonošću za povijesne sinteze. Za svoj plodan rad dva puta je

nagrađen Nagradom grada Rijeke. Njegovom smrću hrvatska historiografija je izgubila marljivog, plodnog i kvalitetnog istraživača. Znao je odvojiti bitne od nebitnih činjenica, zasnivati ih na upornom istraživanju i kritičkoj valorizaciji arhivskog gradiva, te ih interpretirati u procesu općih povijesnih događanja. Mi koji smo ga poznavali i s njim surađivali, izgubili smo iskrenog prijatelja i plemenitog čovjeka koji je nesebično svoja istraživanja dijelio s drugima.

MIHAEL SOBOLEVSKI